

Wstęp do Strategii Ruchu Wikimedia 2030

Konferencja Wikimedia Polska
3 czerwca 2017
Bydgoszcz

Agenda

- Wstęp
- Wybór tematów
- Dyskusja w podgrupach
- Przedstawienie wyników
- Dyskusja finalna

Wstep

Co osiągnęliśmy przez pierwsze 16 lat:

Projekty Wikimedia z początkowo niezbyt poważnie traktowanej Wikipedii - brudnopisu do Nupedii - rozrosły się do największego zbioru wolnej wiedzy na świecie:

40M+

Kont, z których wykonano choć jedną edycję w jednym z 300 języków^[1]

75K+

Aktywnych edytorów, którzy wykonali min. 5 edycji w ostatnim miesiącu^[3]

25M+

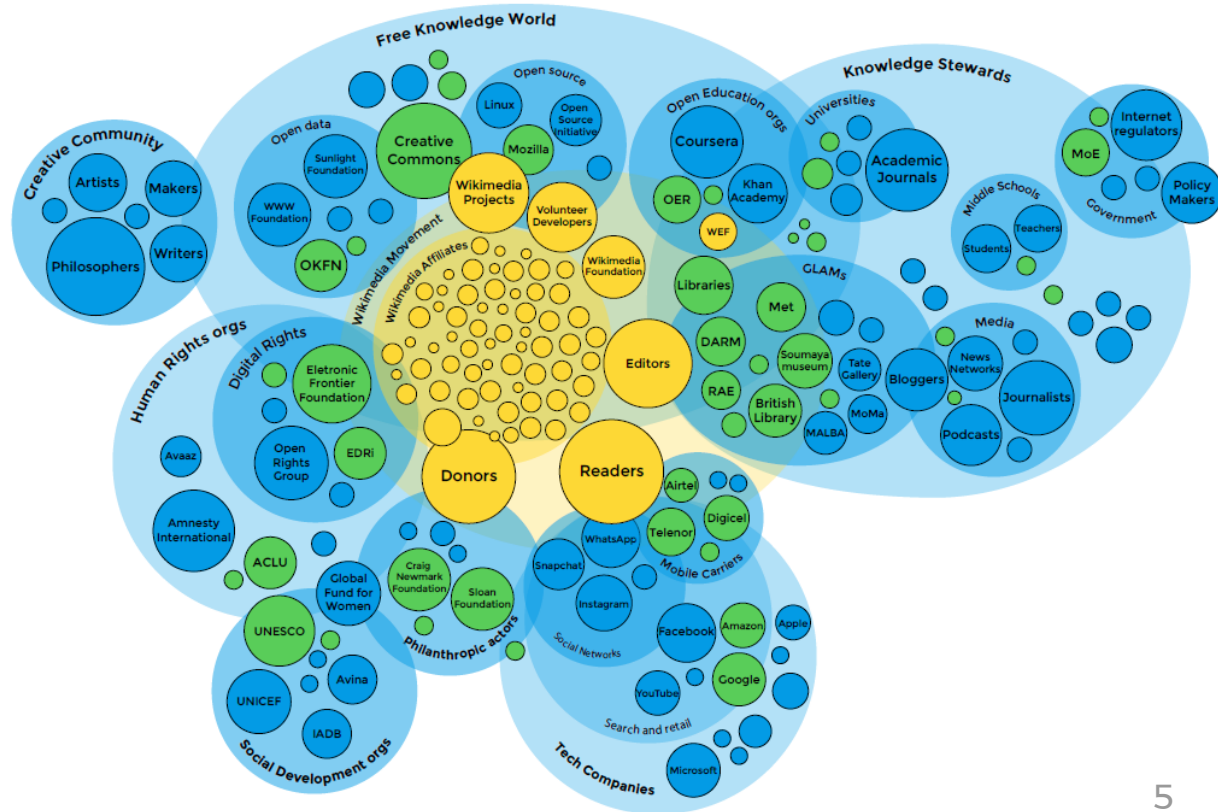
Elementów w Wikidata^[2]

15B+

Wejść na strony projektów Wikimedia miesięcznie^[4]

Nie tylko społeczność edytorów

Już dawno nie jesteśmy tylko społecznością edytorów: oprócz tego są czytelnicy, pracownicy, organizatorzy projektów, organizacje zaprzyjaźnione, współpracujące i afiliowane

Cele

Każdy ruch społeczny ma cel:

Robimy to wszystko bo mamy wspólną wizję:

**Dzielenia się otwartą wiedzą
z jak największą liczbą ludzi
na świecie**

**Kiedyś wierzyliśmy, że każdy będzie ją
też współtworzył,**

*ale okazało się, że twórców jest
stosunkowo mało:*

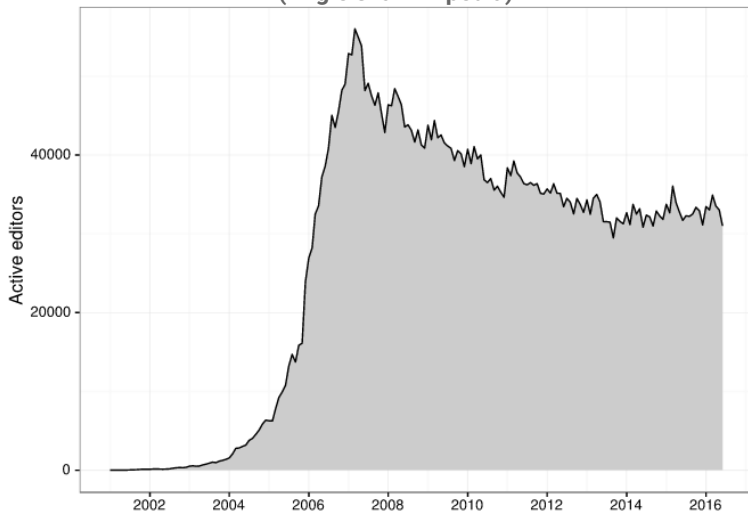
Duże Wikipedie osiągnęły nasycenie

Szczyt nasycenia został osiągnięty w 2007, następnie zaczął się spadek, który został zatrzymany ok 2012 i od tego czasu liczba edytorów jest względnie stała z lekką tendencją spadkową.

Tylko 5% przychodzących nowych edytorów pozostaje na dłużej niż 1 miesiąc.

Ogólna liczba edytorów

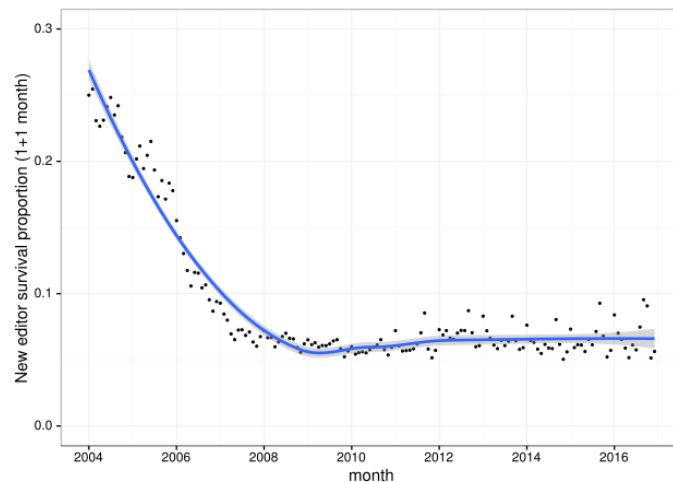
(Angielska Wikipedia)

Source: [EpochFail / CC BY-SA 4.0](#)

% Pozostających nowych

(Angielska Wikipedia)

Source: [EpochFail / CC BY-SA 4.0](#)

Jesteśmy globalnym ruchem i mamy globalną strukturę

Organizacje terytorialne

40

Wspierają wolontariuszy i prowadzą projekty na określonym terytorium

Organizacje tematyczne

1

Wspierają wolontariuszy zajmujących się określonym tematem

Amical Wikimedia

Grupy użytkowników

71

Nie są zarejestrowanymi instytucjami, ale mają strukturę i członków. Są tematyczne i terytorialne

Organizacje stowarzyszone

2

Nie mają w nazwie “Wikimedia” ale realizują wspólne stałe projekty

WikiEd Foundation (USA) i CIS-A2K (Indie)

Wikimedia Foundation

1

Organizacja “matka” - finansuje większość pozostałych i odpowiada za serwery i oprogramowanie, ale nie “rządzi”.

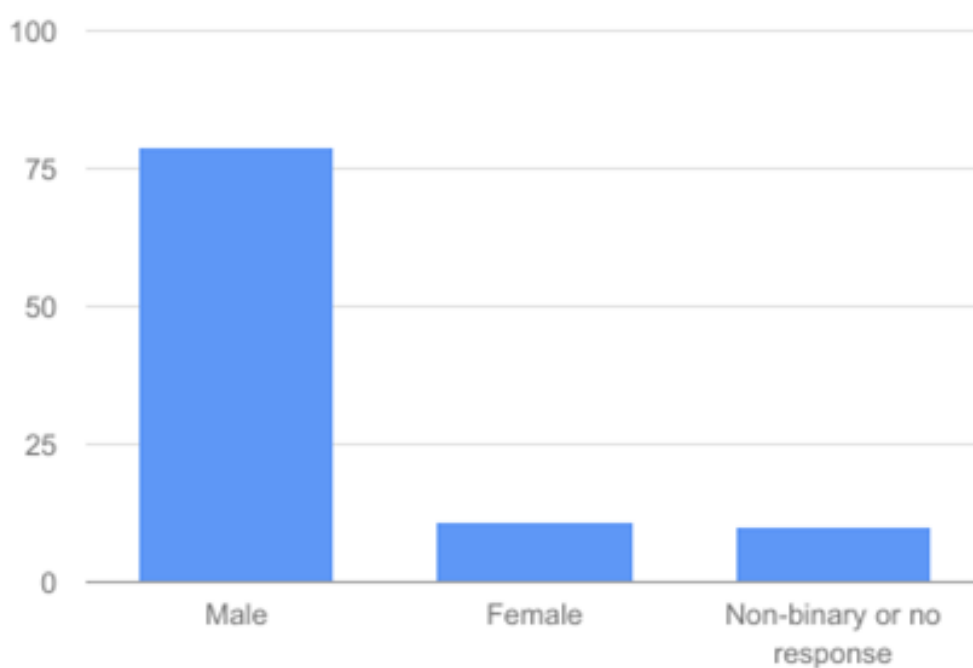
**100+ organizacjami i grupami afiliowanymi na
całej praktycznie Ziemi**

...ale większość naszej aktywności jest skupiona na
najbogatszej, $\frac{1}{8}$ części ziemi^[1]

I tworzą ją w ok 80% biali, coraz mniej młodzi mężczyźni z dużych miast w bogatych krajach

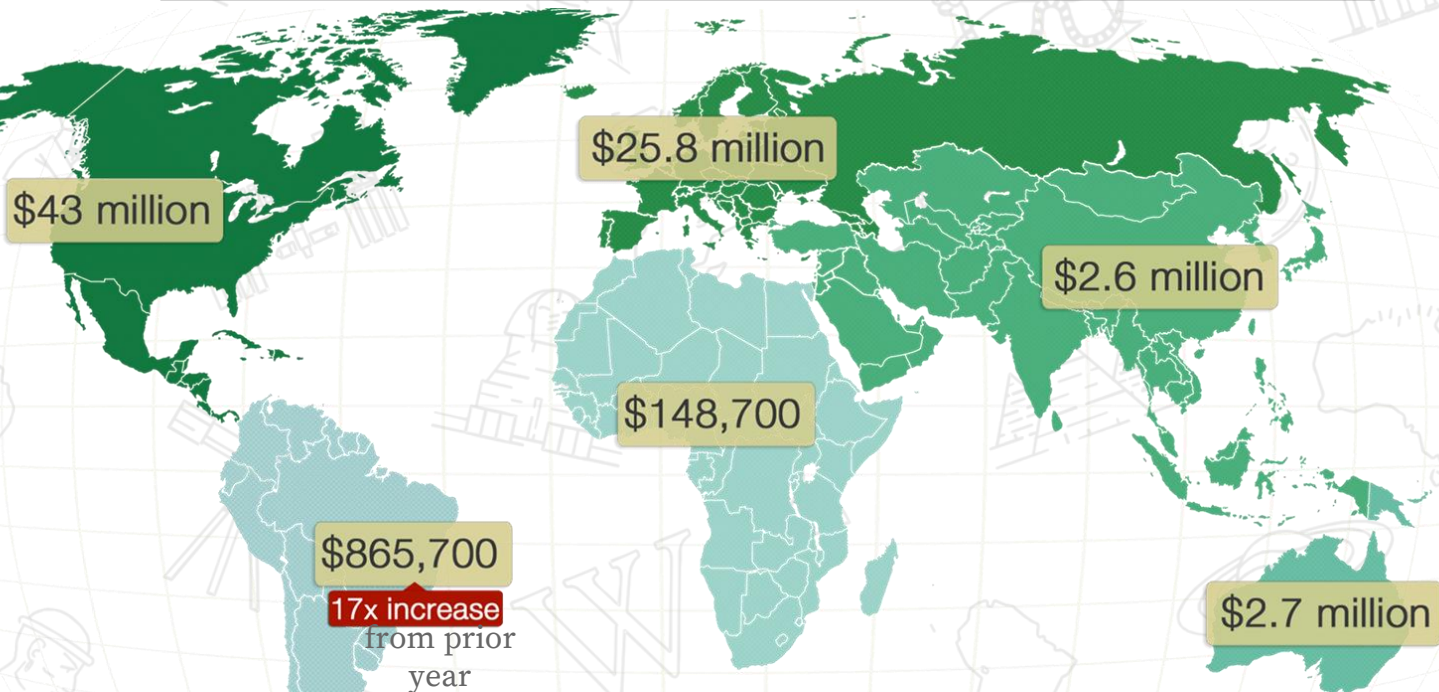
Contributors by gender

I również w tych regionach żyje większość darczyńców

Donacje z podziałem na kontynenty

77.2 miliona USD
od 5.4 miliona
darczyńców

Donations to the Wikimedia Foundation, fiscal year 2015-2016

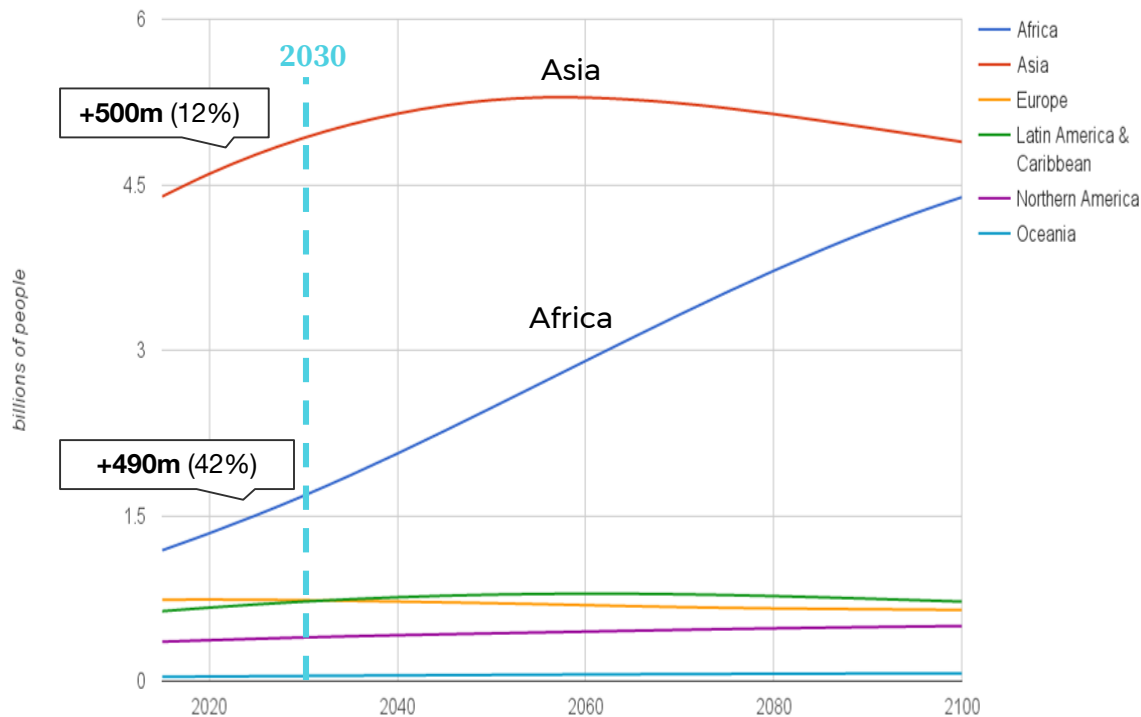
NOTE: ALL AMOUNTS ROUNDED IN USD. THE CONTINENT TOTALS MAY EXCLUDE ANONYMOUS DONATIONS.

Note: This does not include money that was raised independently by Wikimedia chapters (e.g., Germany, Switzerland).

Source: [SPatton \(WMF\) / CC BY-SA 4.0](#)

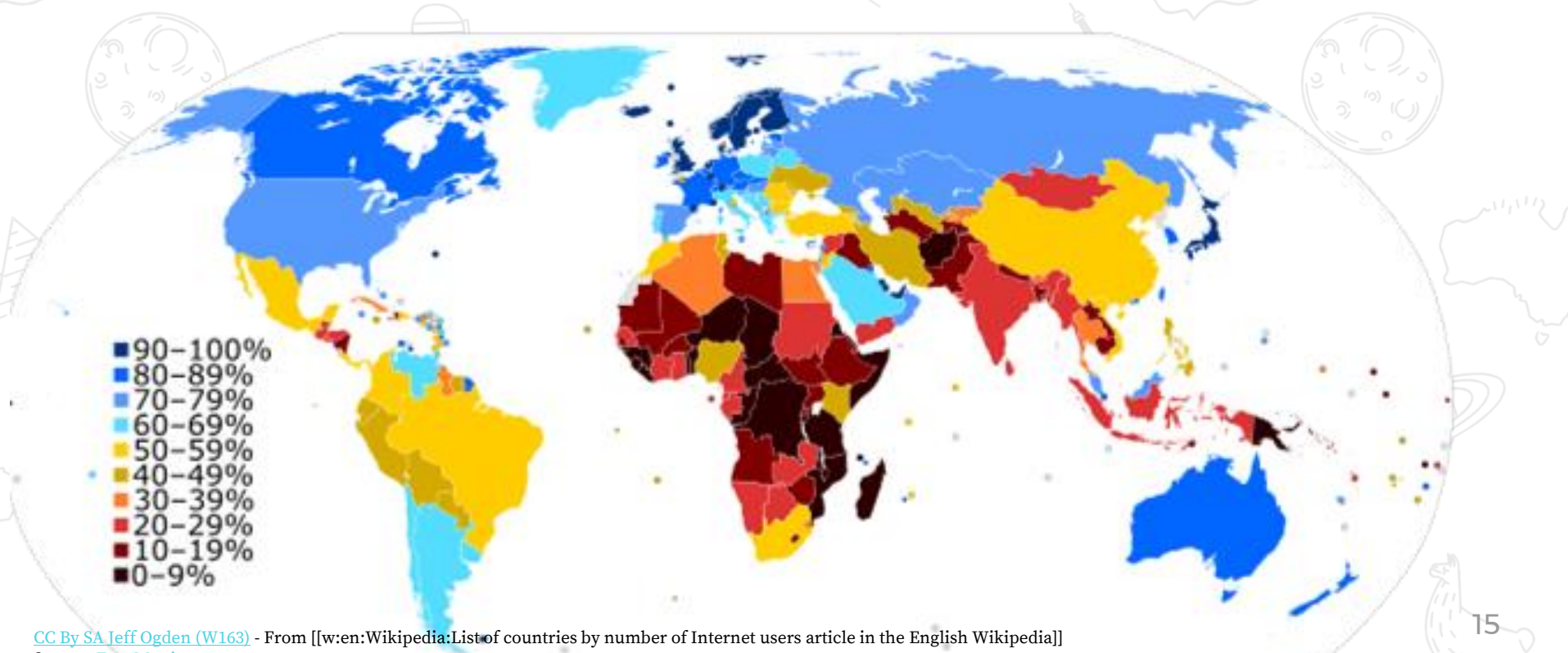
Tymczasem do 2030 pojawi się ok 1 miliarda nowych internautów

Probabilistic Population Projections based on the World Population Prospects: The 2015 Revision

i olbrzymia większość z nowych będzie żyła w Afryce i Azji - regionach, w których dzisiaj...

...nie jesteśmy prawie wcale znani i rozpoznawalni i którymi mało się interesujemy jako edytorzy...

A większość z nich będzie korzystała głównie z tanich urządzeń mobilnych:

2015 - 65%

2017 - 70%

2030 - 90% (?)

z których nie bardzo można edytować Wikipedię...

Niektóre, poszczególne organizacje tworzą własne strategie 1, 3 i 5-letnie, ale...

- Nie są one z sobą koordynowane
- Wikimedia Foundation narzuca swoją strategię przez finansowanie projektów i innych organizacji
- Uczestnicy ruchu nie mają dużego wpływu na strategię Fundacji
- Nie ma spójnej wizji długofalowej
- Rola organizacji afiliowanych nie jest dobrze zdefiniowana - ich strategie się "nie liczą"
- *Nie wiemy dokąd chcemy dojść...*

Zatem, co dalej?

Musimy sobie odpowiedzieć na pytanie:

Co chcemy osiągnąć i zbudować razem do 2030?

Strategia 2030

założenia:

zespół główny:

- Wciągnąć jak największą liczbę uczestników ruchu
 - Nadać procesowi racjonalną strukturę
 - Wypełnić go sensowną treścią
1. Dwoje zewnętrznych ekspertów (W.Williams, E.Blant)
 2. Dwoje pracowników WMF (G.Paumier, S.Nussel)
 3. Sekretarka (S.Keith)

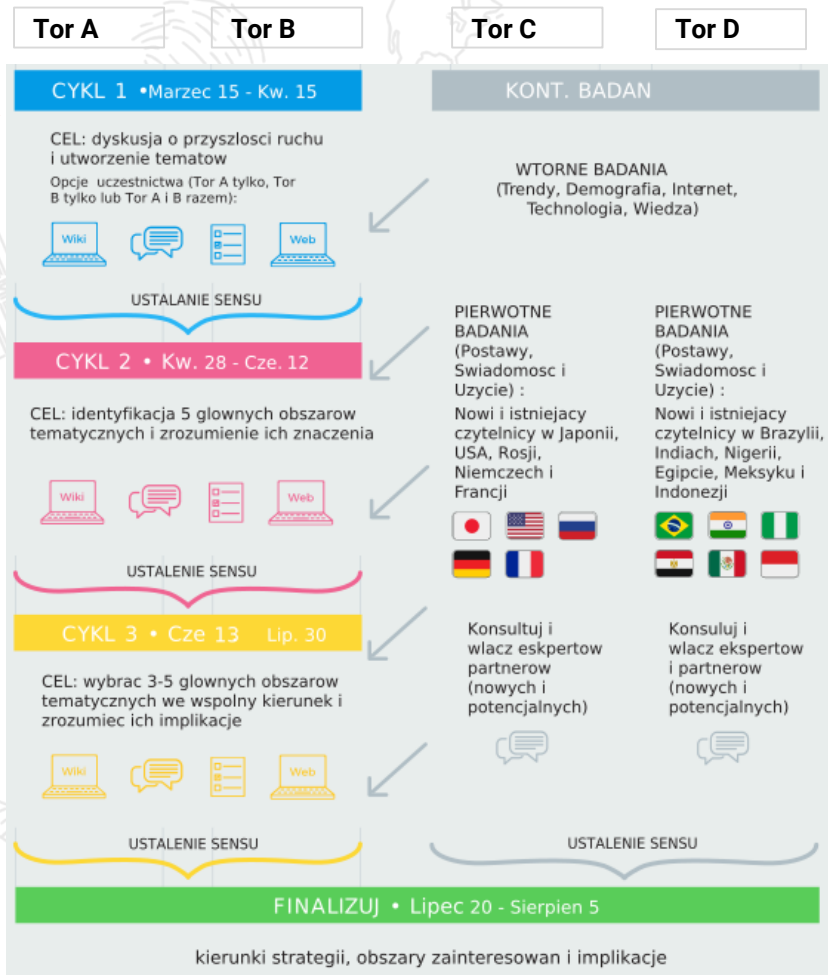
Proces

Cztery ścieżki

Ścieżki A i B podzielone na 3 cykle dla członków organizacji (A) i edytorów (B)

Ścieżki C i D (ostatnio połączone) - badania czytelników i gromadzenie opinii ekspertów.

Faza 1: Ustalenie kierunków dla całego ruchu

Faza 2: Struktura ruchu, strategię 1-3 letnie organizacji

Proces - gdzie jesteśmy teraz

CYKL 1 • Marzec 15 - Kw. 15

CEL: dyskusja o przyszłości ruchu i utworzenie tematów

Opcje uczestnictwa (Tor A tylko, Tor B tylko lub Tor A i B razem):

CYKL 2 • Kw. 28 - Cze. 12

CEL: identyfikacja 5 głównych obszarów tematycznych i zrozumienie ich znaczenia

CYKL 3 • Cze 13 Lip. 30

CEL: wybrać 3-5 głównych obszarów tematycznych we wspólny kierunek i zrozumieć ich implikacje

Proces - Cykl 2 - tematy

1. Zdrowe, otwarte społeczności

1. Rozwój technologiczny

1. Ruch prawdziwie globalny

1. Najbardziej szanowane źródło wiedzy

1. Włączanie się w system edukacji

Temat 1: Społeczności

Wizja pozytywna: Do 2030 r. kultura wolontariuszki Wikimedia będzie otwarta zarówno dla obecnych jak i nowych współtwórców. Będziemy witali nowych wolontariuszki w naszym ruchu i wspierali ich, aby nabrali własnego, pozytywnego doświadczenia i trwale zaangażowali się w projekty. Ludzie z każdego środowiska będą czuli się włączeni w sieć grup i organizacji. W rezultacie nasz ruch wzrośnie zarówno pod względem rozmiarów, jak i natury, ponieważ projekty rozwijają się dzięki naszej trosce.

Wizja negatywna: społeczności projektów Wikimedia są wsobne i zapatrzone tylko w czubek własnego nosa. W efekcie zniechęcają nowych, potencjalnych edytorów, stopniowo się kurczą i zamykają jeszcze bardziej w sobie. W rezultacie za 15 lat albo znikną całkiem, albo staną się klubami "oldboyów", którzy, będą się nawzajem utwierdzali w błędnym przekonaniu o własnej wyższości nad resztą świata.

Temat 2: Technologia

Wizja pozytywna: Będziemy aktywnie wykorzystywać innowacje technologiczne aby zwiększyć wydajność i czas na twórczość naszych wolontariuszy. Zaczniemy wykorzystywać maszyny uczące się, maszynowe tłumaczenie i lepsze interfejsy aby uczynić wiedzę łatwo dostępną i łatwą do edycji. Będziemy udostępniali i organizowali wiedzę w sposób, który poprawi jej użyteczność do nauki i współtworzenia, szczególnie w zastosowaniach mobilnych.

Wizja negatywna: Społeczności projektów Wikimedia nie są zainteresowane dostosowaniem się do zmian. Interesują ich tylko zmiany w desktopowym interfejsie dla edytorów i to też tylko głównie dotyczące problemów jakie mają edytorzy z długim stażem. W efekcie nie będzie nas na platformach mobilnych, nie staniemy się częścią usług mobilnych, inne podmioty być może wykorzystają do tych czy innych zastosowań nasze treści, ale nie przyciągnie to do edytowania osób z nich korzystających, w efekcie czego kolejne pokolenia internautów nie pomyślą nawet o staniu się Wikipedystami.

Temat 3: Globalność

Wizja pozytywna: Skierujemy naszą uwagę na te regiony, których dotąd nie obsługiwaliśmy dobrze: Azja, Afryka, Środkowy Wschód, Ameryka Łacińska. Będziemy pracować w tych częściach świata ze społecznościami czytelników, współtwórców i partnerami. Będziemy budować miejsce dla nowych form tworzenia, odpowiednich dla tych regionów. Będziemy budować świadomość siły wolnej wiedzy i przełamywać bariery w dostępie do niej.

Wizja negatywna: Obecnie 90% edytorów mieszka w Europie, Ameryce Północnej i bogatych krajach Dalekiego Wschodu. I to oni są też głównymi donatorami. Niech tak zostanie! W końcu 90+% badań naukowych, literatury i sztuki też powstaje w tych regionach. Róbnmy Wikipedię tylko o nas i dla nas. Ignorujmy Afrykę, Środkowy Wschód i Amerykę Południową, tam i tak nigdy nie powstaną autentyczne społeczności edytorów.

Temat 4: Szanowane źródło wiedzy

Wizja pozytywna: Projekty Wikimedia będą uznawane za wysokiej jakości, neutralne i wiarygodne źródło wiedzy. Będziemy zwiększać głębię dostępnej wiedzy i utrzymywać nasze standardy weryfikowalności i neutralności. Zaprosimy ekspertów. Pomożemy ludziom zrozumieć w jaki sposób osiągamy te wartości. Będziemy udostępniać ludziom najistotniejsze informacje, tam i wtedy gdzie ich najbardziej potrzebują.

Wizja negatywna: zewnątrzni eksperci, są skutecznie zniechęceni do udziału a i sami też niezbyt się garną, bo swoją wiedzę można sprzedać, a nie rozdawać za darmo. Obecna społeczność koncentruje się głównie na tworzeniu kolejnych zasad i zaleceń, które niby mają poprawiać jakość, ale tak na prawdę tylko utrudniają pracę przez coraz bardziej wymyślne i dziwaczne wymagania. Dlatego Wikipedia będzie dziwaczeń - w niektórych niszowych obszarach tematycznych będą powstawać artykuły medalowe, w których co drugie słowo będzie miało przypis do źródła, a całe obszary wiedzy będą leżeć odłogiem w formie nigdy niedokończonych artykułów z szablonami naprawczymi.

Temat 5: Włączanie się w edukację

Wizja pozytywna: Zbudujemy relacje z wieloma różnymi organizacjami zajmującymi się wolną wiedzą. Nasze treści i technologie staną się częścią systemu formalnej i nieformalnej edukacji na całym świecie. Staniemy się partnerem najważniejszych instytucji edukacyjnych, artystycznych, rozrywkowych, społeczeństwa obywatelskiego, nauki i technologii.

Wizja negatywna: Stan artykułów z wielu podstawowych dziedzin uniemożliwia bezpieczne korzystanie z Wikipedii w szkołach i innych formach edukacji. Nie garniemy się do rozpoznawania i uzupełniania wiedzy zawartej w projektach Wikimedia pod potrzeby edukacyjne czytelników. W efekcie nigdy nie staniemy się uznanymi dostarczycielami materiałów edukacyjnych. Wikipedia i jej projekty siostrzane na zawsze zostaną źródłami wiedzy “najgorszego sortu”, z których lepiej nie korzystać w procesie edukacji, a jak już się to robi, to lepiej się do tego nie przyznawać.

To do roboty

Plan pracy:

1. Wybierzcie jeden temat, który sądzicie, że jest najważniejszy (lub, który was najbardziej denerwuje)
2. Usiądźcie przy stoliku dla odpowiedniego tematu.
3. Wybierzcie jedną osobę, która będzie pełnić rolę sprawozdawcy/sekretarza
4. W każdym temacie zastanówcie się nad 5 pytaniami
5. Spiszcie swoje wnioski na kartkach papieru
6. Przedstawcie swoje wnioski w krótkim podsumowaniu.

Na koniec ogólna dyskusja o całym procesie i jak może wpłynąć na nas.

Tematy i pytania

Tematy

1. Zdrowe, otwarte społeczności
1. Rozwój technologiczny
1. Ruch prawdziwie globalny
1. Najbardziej szanowane źródło wiedzy
1. Włączanie się w system edukacji

Pytania

- *Jaki wpływ będziemy mieć na świat, jeśli będziemy realizować ten temat?*
- *Jak ważny jest ten temat w porównaniu do 4 pozostałych? Dlaczego?*
- *Koncentracja wymaga kompromisów. Jeśli w ciągu najbliższych 15 lat zwiększymy wysiłki w tej dziedzinie, czy jest coś, co dziś robimy, a co musielibyśmy przestać?*
- *Co jeszcze ważnego można zaproponować w tym temacie, aby go wzmocnić?*
- *Kto jeszcze będzie pracował w tej dziedzinie i jak mógłby stać się naszym partnerem?*

Podsumowanie

Co dalej?

1. Wasze wnioski zbierzemy i umieścimy na tzw. stronie źródłowej strategii na [Meta-Wiki](#)
1. Zostaną one włączone i uwzględnione w [ogólnym procesie](#).
1. Śledźcie co się dzieje dalej w [Strategii](#)
1. [Uczestniczcie](#) w procesie dalej

Prawdopodobnie na zlocie zimowym - będzie czas zająć się dostosowaniem (lub nie) naszej własnej strategii do strategii całego ruchu.

